

Pohledávky

Pohledávka = nárok na platbu

- aktivní účty → účtujeme na stranu MD

Patří sem:

- skupina 31
- skupina 33 (335 Pohledávky za zaměstnanci)
- skupina 35
- skupina 37 (378 Jiné pohledávky)

Členění pohledávek z hlediska času:

- a) **krátkodobé** → účtová třída 3
- b) **dlouhodobé** → účtová třída 3

Členění pohledávek podle subjektu:

- dodavatelsko-odběratelské vztahy
- zaměstnanci
- stát
- pojišťovny
- společnosti
- Finanční úřad
- Správa sociálního zabezpečení

335 – Pohledávky za zaměstnanci

- např. dáme zaměstnanci zálohu na služební cestu, náhrada škody

378 – Jiné pohledávky

- pohledávky za pojišťovnou z důvodu náhrady škody na účtu 378
- předpis náhrady (za škodu) od pojišťovny
MD – 378 Jiné pohledávky
D – 648 Ostatní provozní výnosy; 668 Ostatní finanční výnosy

ZÁLOHY

- dodavatel velmi často požaduje po zákaznících zálohu předem
- **důvody:**
  - je zajištěna úhrada za dodávku
  - nemusí vkládat své finanční prostředky

314 - Poskytnuté zálohy – dlouhodobé i krátkodobé

- ve 3 účtové třídě účtujeme pouze poskytnuté zálohy za služby

- nejprve zaúčtujeme poskytnutou zálohu
MD – 314 Poskytnuté zálohy – dlouhodobé i krátkodobé
D – 211 Pokladna; 221 Bankovní účet
- jde o pohledávku za dodavatelem
- následuje poskytnutí služby např. dodávka elektřiny, plynu a přijde FA
 → zaúčtujeme obvyklým způsobem
MD – náklady (např. 518; 502)
D – 321 Dodavatelé
- na faktuře musí být uvedena zaplacená záloha, která snižuje závazek vůči dodavateli
MD – 321 Dodavatelé
D – 314 Poskytnuté zálohy – dlouhodobé i krátkodobé
- dodavateli uhradíme rozdíl
MD – 321 Dodavatelé
D – 211 Pokladna; 221 Bankovní účet

Zálohy a DPH

- přijatá i poskytnutá záloha je zdanitelným plněním
- z přijaté zálohy musíme odvést DPH a naopak
- pokud je záloha vyfakturována ve stejném měsíci anebo do 15-ti dnů nemusíme k ní vyhotovovat daňový doklad a odvádět DPH

POHLEDÁVKY V CIZÍ MĚNĚ

- zahraniční faktury musí být zaúčtovány v korunách
- pro přepočítání používáme kurz ČNB
- při úhradě musí být částka opět přepočítána kurzem a může vzniknout kurzový rozdíl
- kurzový rozdíl je buď nákladem, nebo výnosem a účtujeme:
  - a) ztráta
MD – 563 Kurzové ztráty
D – 311 Odběratelé
  - b) zisk
MD – 311 Odběratelé
D – 663 Kurzové zisky
- k 31. 12. jsme povinni přepočítat hodnotu majetku (pohledávky) a závazku kurzem platným k 31. 12.
 → vznikají kurzové rozdíly, které se zaúčtují obvyklým způsobem

Zálohy poskytnuté zaměstnancům

- služební cesty a drobné nákupy se považují za pohledávku na účtu 335 – Pohledávky za zaměstnanci
- účtování:

1. Záloha na služební cestu	335	211
2. Předložení cestovní příkaz	512	335
3. Vrácení přeplatku	211	335

Směnky jako platební prostředek

- a) směnky k inkasu
- b) směnky k úhradě

Směnky k inkasu

- odběratelům vyhotovíme fakturu → fakturu zaúčtujeme obvyklým způsobem
MD – 311 Odběratelé
D – tržby
- faktura zůstane neuhrazena
- místo úhrady může odběratel podepsat směnku
- podpisem směnky zaniká pohledávka z obchodního styku
MD – 256/1 Dluhové cenné papíry se splatností do jednoho roku držení do splatnosti
D – 311 Odběratelé
- dodavatel obvykle požaduje úrok
MD – 256/2 Dluhové cenné papíry
D – 662 Úroky

Směnka je často používaný nástroj v platebním styku:**Výhody:**

- a) odběratel vystavením směnky uznává svůj dluh
- b) směnka je lépe vymahatelná
- c) se směnkou lze obchodovat
- d) na základě směnky lze získat eskontní úvěr

DOTACE

⇒ nenávratná peněžní částka ze státního rozpočtu

- o dotacích účtujeme na účtech *346 Dotace ze státního rozpočtu* a *347 Ostatní dotace*
- dotace dělíme podle toho na co jsou určeny
  - a) **provozní dotace**
    - jsou určeny na běžný provoz účetní jednotky např. dotace na mzdu absolventa školy
    - provozní dotace se účtují do výnosů
  - b) **investiční dotace**
    - jsou určeny na pořízení dlouhodobého majetku
    - tyto dotace snižují pořizovací cenu dlouhodobého majetku

Účtování dotací:

- nárok na dotaci
MD – 378 Jiné pohledávky
D – 346 Dotace ze státního rozpočtu; 347 Ostatní dotace
- použití, čerpání dotace
MD – 346 Dotace ze státního rozpočtu; 347 Ostatní dotace
D – výnos (648 Ostatní provozní výnosy); pořízení DM (042; 041)

- poskytnutí dotací
MD – 221 Bankovní účet
D – Jiné pohledávky

Neuhrazené pohledávky

- v současné praxi se často setkáváme s pohledávkami, které jsou nedobytné, zahrnují se do výnosů
- musí se z nich odvést DPH i daň z příjmu
- ocenění pohledávek neodpovídá skutečnosti
- proto zákon o dani z příjmu umožňuje:
  1. neodbytné pohledávky odepsat
  2. k pohledávkám po lhůtě splatnosti vytvořit Opravnou položku

1. Odpis pohledávky

Daňově uznatelné důvody:

- pokud dlužník zemře nebo firma zanikne
MD – 311 Odběratelé
D – 546 Odpis pohledávky

2. Vytvoříme opravnou položku k pohledávkám

- opravná položka má za úkol dočasně snížit hodnoty pohledávky → jsou to pasivní účty
- tvorbu opravné položky je pro účetní jednotku náklad
MD – 558 Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek v provozní činnosti
559 Tvorba a zúčtování opravných položek v provozní činnosti
D – 391 Opravná položka k pohledávkám